KOMISJA EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 1.6.2012 r.
COM(2012) 255 final

Zalecenie

DECYZJA RADY

upoważniająca do rozpoczęcia negocjacji w sprawie dostosowania następujących umów w związku z rozszerzeniem UE o Chorwację: Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym, Umowy między Królestwem Norwegii a Unią Europejską w sprawie Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2009-2014, Umowy między Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Konfederacją Szwajcarską, z drugiej strony, w sprawie swobodnego przepływu osób oraz Umowy w sprawie współpracy i unii celnej z San Marino

UZASADNIENIE

W dniu 9 grudnia 2011 r. podpisany został Traktat dotyczący przystąpienia Republiki Chorwacji do Unii Europejskiej[1].

Unia Europejska i jej państwa członkowskie zawarły Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym z Norwegią, Islandią oraz Liechtensteinem, umowę w sprawie Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2009-2014, umowę w sprawie swobodnego przepływu osób ze Szwajcarią oraz umowę w sprawie współpracy i unii celnej z San Marino.

Umowy te muszą zostać dostosowane, tak aby w momencie przystąpienia Chorwacji do Unii Europejskiej została ona uwzględniona jako umawiająca się strona. Warunki dostosowania będą przedmiotem negocjacji między obecnymi umawiającymi się stronami a przystępującym państwem. Negocjacje powinny rozpocząć się odpowiednio wcześnie; dzięki temu akty niezbędne dla dostosowania umów będą mogły wejść w życie w dniu przystąpienia Chorwacji do UE.

Zgodnie z art. 6 Aktu dotyczącego warunków przystąpienia Republiki Chorwacji (zwanego dalej aktem dotyczącym przystąpienia) takie negocjacje powinny być przeprowadzone przez Komisję na podstawie wytycznych negocjacyjnych zatwierdzonych przez Radę oraz w porozumieniu z komitetem złożonym z przedstawicieli państw członkowskich.

Negocjacje w imieniu Unii Europejskiej i jej państw członkowskich powinny zostać podjęte w oparciu o następujące zagadnienia:

1. Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym

Na podstawie art. 6 ust. 5 aktu dotyczącego przystąpienia państwo to zobowiązało się przystąpić do Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) na warunkach określonych w tym akcie. Chorwacja złoży zatem wniosek o przystąpienie do Porozumienia o EOG na podstawie art. 128 Porozumienia.

W tym celu Komisja powinna zostać upoważniona do przeprowadzenia negocjacji, w imieniu UE oraz jej państw członkowskich, z umawiającymi się stronami EOG oraz z Chorwacją, które dotyczyć będą porozumienia o uczestnictwie Chorwacji w EOG.

Na podstawie doświadczeń zgromadzonych w trakcie prowadzonych w 2007 r. negocjacji dotyczących rozszerzenia EOG, określono następujące zagadnienia, które mogą być przedmiotem negocjacji:

- Derogacje oraz okresy przejściowe: derogacje i okresy przejściowe uzgodnione w kontekście traktatu o przystąpieniu powinny zostać przejęte do

[1] [Traktat między Królestwem Belgii, Republiką Bułgarii, Republiką Czeską, Królestwem Danii, Republiką Federalną Niemiec, Republiką Estońską, Irlandią, Republiką Grecką, Królestwem Hiszpanii, Republiką Francuską, Republiką Włoską, Republiką Cypryjską, Republiką Łotewską, Republiką Litewską, Wielkim Księstwem Luksemburga, Republiką Węgierską, Republiką Malty, Królestwem Niderlandów, Republiką Austrii, Rzecząpospolitą Polską, Republiką Portugalską, Rumunią, Republiką Słowenii, Republiką Słowacką, Republiką Finlandii, Królestwem Szwecji, Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej (Państwami Członkowskimi Unii Europejskiej) a Republiką Chorwacji dotyczący przystąpienia Republiki Chorwacji do Unii Europejskiej, Dz.U. L 112 z 24.4.2012]

Porozumienia o EOG. Nie wydaje się prawdopodobne, aby Norwegia, Islandia oraz Liechtenstein sprzeciwiły się tej podstawowej zasadzie.

– Produkty rolne i przetworzone produkty rolne: udział Chorwacji w wymianie handlowej EOG jest dość ograniczony. Nie można jednak wykluczyć, że Norwegia i Islandia wystąpią o rekompensatę z tytułu zakończenia obowiązujących dwustronnych umów o wolnym handlu z Chorwacją wraz z dniem jej przystąpienia. Jeżeli chodzi o produkty rolne i przetworzone produkty rolne, dostosowania takie powinny zostać uzgodnione w toku zwykłych negocjacji na podstawie odpowiednio art. 19 oraz Protokołu 3 do Porozumienia o EOG, przy czym celem jest nieprzerwana liberalizacja wymiany handlowej w zakresie tych produktów.

– Mechanizm Finansowy EOG i Norweski Mechanizm Finansowy: w porozumieniu o rozszerzeniu EOG z 2007 r. wszystkie trzy państwa EOG/EFTA zgodziły się wnieść dodatkowy wkład w wysokości 72 mln EUR na rzecz spójności społecznej i gospodarczej w rozszerzonym EOG (21,5 mln EUR dla Bułgarii oraz 50,5 mln EUR dla Rumunii) do dnia 30 kwietnia 2009 r. włącznie. Sama tylko Norwegia wniosła dodatkowy wkład w wysokości 68 mln EUR, za pośrednictwem dwóch dwustronnych programów współpracy na rzecz promowania wzrostu gospodarczego oraz zrównoważonego rozwoju w Bułgarii (20 mln EUR) oraz w Rumunii (48 mln EUR). W latach 2009-2014 wszystkie trzy państwa EOG/EFTA dokonają – w oparciu o Umowę zawartą między Unią Europejską, Islandią, Liechtensteinem oraz Norwegią w sprawie Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2009-2014 – wkładu w łącznej wysokości 988,5 mln EUR na rzecz spójności społecznej i gospodarczej na terytorium EOG. W oparciu o Umowę między Unią Europejską a Norwegią w sprawie Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2009-2014 sama tylko Norwegia wniesie dodatkowy wkład w łącznej wysokości 800 mln EUR. Punkt wyjścia dla negocjacji UE był taki, że państwa EOG/EFTA, jako część rynku wewnętrznego, miałyby odnieść z jego powiększenia takie same korzyści jak państwa członkowskie, a zatem powinny również mieć swój udział w trwałym i zrównoważonym rozwoju rynku wewnętrznego poprzez wniesienie wkładu w wyrównywanie społecznych i gospodarczych dysproporcji w obrębie UE/EOG. Biorąc pod uwagę, że w 2013 r. rozpoczną się negocjacje między EOG i Norwegią oraz UE w sprawie wkładu finansowego na rzecz państw będących beneficjentami za pośrednictwem Mechanizmu Finansowego EOG/Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2015-2020, właściwe wydaje się zastosowanie takiego samego sposobu rozumowania, jaki zastosowano w przypadku Bułgarii i Rumunii, również w odniesieniu do negocjacji dotyczących Chorwacji; właściwe wydaje się również, by państwa EOG/EFTA dokonały, w oparciu o te same kryteria, finansowego wkładu na rzecz spójności społecznej i gospodarczej w rozszerzonej UE/w rozszerzonym EOG za pośrednictwem Mechanizmu Finansowego EOG/Norweskiego Mechanizmu Finansowego, lecz w sposób proporcjonalny, do 2014 r. oraz bez pozbawiania państw będących obecnie beneficjentami żadnych uzgodnionych wcześniej funduszy. Przydzielenie dodatkowych funduszy na rzecz Chorwacji powinno opierać się na tych samych kryteriach, jakie stosuje się w odniesieniu do dwóch istniejących mechanizmów finansowych. Podczas weryfikacji mechanizmów finansowych należy również pamiętać o tym, że wszelkie istniejące dwustronne porozumienia o pomocy między państwami

członkowskimi EFTA/EOG a nowym państwem członkowskim UE zostaną zakończone wraz z przystąpieniem tego ostatniego do UE.

W procesie rozszerzenia UE o Bułgarię i Rumunię wynegocjowano, że Komisja nie „monitoruje" proponowanych projektów, lecz jedynie „może je monitorować". Kwestia ta powinna ponownie zostać uwzględniona w negocjacjach.

Co do zasady negocjacje powinny być ograniczone do najważniejszych zagadnień niezbędnych dla rozszerzenia EOG; pozwoli to uniknąć przedłużających się procedur, które mogłyby zagrozić jednoczesnemu wejściu w życie rozszerzenia UE oraz EOG.

2. Szwajcaria i San Marino

Na podstawie art. 6 ust. 2 oraz art. 6 ust. 3 Aktu dotyczącego warunków przystąpienia Republiki Chorwacji, państwo to zobowiązało się przystąpić do umów zawartych lub podpisanych przez obecne państwa członkowskie i Unię z jednym państwem trzecim lub z większą ich liczbą lub z organizacją międzynarodową. Na podstawie tego samego przepisu przystąpienie Chorwacji do takich umów uzgadnia się w drodze zawarcia protokołu do takich umów przez Radę, stanowiącą jednomyślnie w imieniu państw członkowskich, oraz dane państwo trzecie lub dane państwa trzecie lub daną organizację międzynarodową. Negocjacje dotyczące zawarcia tych protokołów[2] prowadzi Komisja na podstawie wytycznych negocjacyjnych zatwierdzonych przez Radę, stanowiącą jednomyślnie, oraz zasięgając opinii komitetu złożonego z przedstawicieli państw członkowskich; protokoły są następnie zatwierdzane przez Radę.

W tym celu Komisja powinna przedstawić Radzie zalecenie w sprawie przyjęcia decyzji upoważniającej Komisję do rozpoczęcia negocjacji.

Umowa w sprawie swobodnego przepływu osób ze Szwajcarią

W związku z art. 6 ust. 3 aktu dotyczącego przystąpienia, należy dostosować zawartą ze Szwajcarią Umowę w sprawie swobodnego przepływu osób w taki sposób, aby uwzględniono w niej nowe państwo członkowskie UE. Potencjalne zagadnienia będące przedmiotem negocjacji są następujące:

Okresy przejściowe: w zawartej ze Szwajcarią Umowie w sprawie swobodnego przepływu osób określono okresy przejściowe pozwalające Szwajcarii na egzekwowanie w określonych sytuacjach limitów ilościowych w odniesieniu do dostępu do określonej działalności gospodarczej. Wynoszą one od 12 lat po wejściu w życie umowy (do dnia 31 maja 2014 r.), 8 lat po wejściu w życie protokołu do umowy z 2004 r. dotyczącego uwzględnienia w umowie państw członkowskich, które przystąpiły do UE w 2004 r., jako umawiających się stron (do dnia 31 maja 2014 r.) do 10 lat po wejściu w życie protokołu z 2008 r. uwzględniającego w umowie Bułgarię i Rumunię jako umawiające się strony (do dnia 31 maja 2019 r.).[3] Podobnie jak w przypadku poprzedniego rozszerzenia należy przyznać Szwajcarii derogacje i okresy przejściowe zbliżone do tych, które uzgodniono w kontekście traktatu o przystąpieniu. Limity

[2] Z wyjątkiem przypadków, gdy odnośne umowy odnoszą się wyłącznie lub zasadniczo do wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa.

[3] Art. 10 umowy, uzupełniony protokołami z 2004 r. i z 2008 r.

ilościowe dotyczące Szwajcarii należy obliczyć, uwzględniając istniejącą migrację z kraju przystępującego oraz liczbę jego mieszkańców.

Umowa w sprawie współpracy i unii celnej z San Marino

W związku z art. 6 ust. 2 Aktu dotyczącego warunków przystąpienia Chorwacji również ta umowa powinna zostać dostosowana, tak aby uwzględniła nowe państwo członkowskie UE. Nie ustalono szczególnych zagadnień, które należałoby negocjować.

W związku z powyższym Komisja zaleca, aby Rada:

– przyjęła załączoną decyzję upoważniającą do rozpoczęcia negocjacji w celu

  – dostosowania Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym zgodnie z rozszerzeniem Unii Europejskiej o Chorwację,

  – dostosowania Umowy między Królestwem Norwegii a Unią Europejską w sprawie Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2009-2014,

  – dostosowania Umowy między Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Konfederacją Szwajcarską, z drugiej strony, w sprawie swobodnego przepływu osób zgodnie z rozszerzeniem Unii Europejskiej o Chorwację,

  – dostosowania Umowy w sprawie współpracy i unii celnej z San Marino zgodnie z rozszerzeniem Unii Europejskiej o Chorwację;

– wydała wytyczne negocjacyjne załączone do tej decyzji;

– wyznaczyła specjalną komisję, z którą muszą być prowadzone negocjacje.

Zalecenie

DECYZJA RADY

upoważniająca do rozpoczęcia negocjacji w sprawie dostosowania następujących umów w związku z rozszerzeniem UE o Chorwację: Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym, Umowy między Królestwem Norwegii a Unią Europejską w sprawie Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2009-2014, Umowy między Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Konfederacją Szwajcarską, z drugiej strony, w sprawie swobodnego przepływu osób oraz Umowy w sprawie współpracy i unii celnej z San Marino

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 218 ust. 3 oraz 4,

uwzględniając Traktat między Królestwem Belgii, Republiką Bułgarii, Republiką Czeską, Królestwem Danii, Republiką Federalną Niemiec, Republiką Estońską, Irlandią, Republiką Grecką, Królestwem Hiszpanii, Republiką Francuską, Republiką Włoską, Republiką Cypryjską, Republiką Łotewską, Republiką Litewską, Wielkim Księstwem Luksemburga, Republiką Węgierską, Republiką Malty, Królestwem Niderlandów, Republiką Austrii, Rzecząpospolitą Polską, Republiką Portugalską, Rumunią, Republiką Słowenii, Republiką Słowacką, Republiką Finlandii, Królestwem Szwecji, Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej (Państwami Członkowskimi Unii Europejskiej) a Republiką Chorwacji dotyczący przystąpienia Republiki Chorwacji do Unii Europejskiej[4], podpisany w dniu 9 grudnia 2011 r., w szczególności jego art. 3 ust. 4,

uwzględniając Akt dotyczący warunków przystąpienia Republiki Chorwacji oraz dostosowań w Traktacie o Unii Europejskiej Traktacie o funkcjonowaniu Unii Europejskiej i Traktacie ustanawiającym Europejską Wspólnotę Energii Atomowej[5], a w szczególności jego art. 6 ust. 2 akapit drugi oraz art. 6 ust. 5,

uwzględniając zalecenie Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, że w perspektywie rozszerzenia UE o Chorwację należy rozpocząć negocjacje w celu dostosowania Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym, Umowy między Królestwem Norwegii a Unia Europejską w sprawie Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2009-2014, Umowy między Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Konfederacją Szwajcarską, z drugiej strony, w sprawie swobodnego przepływu osób oraz Umowy w sprawie współpracy i unii celnej z San Marino,

---

4 Dz.U. L 112 z 24.4.2012.

5 Dz.U. L 112 z 24.4.2012.

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Komisja otrzymuje niniejszym upoważnienie do negocjowania, w imieniu Unii Europejskiej i jej państw członkowskich, zmian do Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym oraz do Umowy między Królestwem Norwegii a Unią Europejską w sprawie Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2009-2014 w związku z rozszerzeniem Unii Europejskiej o Chorwację.

Artykuł 2

Komisja otrzymuje niniejszym upoważnienie do negocjowania, w imieniu Unii Europejskiej i jej państw członkowskich, w tym – pod warunkiem wejścia w życie traktatu o przystąpieniu – Republiki Chorwacji, zmian do Umowy między Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Konfederacją Szwajcarską, z drugiej strony, w sprawie swobodnego przepływu osób oraz do Umowy w sprawie współpracy i unii celnej z San Marino w związku z rozszerzeniem Unii Europejskiej o Chorwację.

Artykuł 3

Wytyczne negocjacyjne zawarto w załączniku.

Artykuł 4

Negocjacje prowadzone są w konsultacji z [nazwę komisji specjalnej wprowadza Rada].

Artykuł 5

Niniejsza decyzja skierowana jest do Komisji.

Sporządzono w Brukseli dnia […] r.

W imieniu Rady
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

WYTYCZNE NEGOCJACYJNE

dotyczące związanych z rozszerzeniem UE o Chorwację dostosowań Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym, Umowy między Królestwem Norwegii a Unią Europejską w sprawie Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2009-2014, Umowy między Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Konfederacją Szwajcarską, z drugiej strony, w sprawie swobodnego przepływu osób oraz Umowy w sprawie współpracy i unii celnej z San Marino

1. CEL OGÓLNY

Dostosowanie wymienionych powyżej umów umożliwiające przystąpienie Chorwacji do tych umów wraz z jej przystąpieniem do UE oraz weryfikacja odpowiednich wkładów finansowych na rzecz wyrównywania społecznych i gospodarczych dysproporcji w obrębie rozszerzonej UE.

2. ROZPOCZĘCIE NEGOCJACJI

Negocjacje w sprawie dostosowania powyższych umów z przystępującym krajem, z jednej strony, oraz odpowiednio Islandią, Liechtensteinem, Norwegią/Szwajcarią/San Marino, z drugiej strony, powinny rozpocząć się jak najszybciej.

3. TREŚĆ AKTÓW ORAZ DOSTOSOWANIE ISTNIEJĄCYCH UMÓW

Nowe państwo członkowskie przystępujące do UE przystąpi do wspomnianych umów.

Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym (Porozumienie EOG) oraz Umowa w sprawie Norweskiego Mechanizmu Finansowego

Do Porozumienia EOG należy przejąć derogacje i okresy przejściowe uzgodnione w kontekście Aktu dotyczącego warunków przystąpienia Republiki Chorwacji. Dla Chorwacji należy wynegocjować proporcjonalne zwiększenie do 2014 r. w ramach istniejącego Mechanizmu Finansowego EOG oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego, w oparciu o takie same kryteria, które zastosowano w przypadku już istniejących mechanizmów. Negocjacje należy w miarę możliwości ograniczyć do najważniejszych zagadnień, niezbędnych dla rozszerzenia EOG.

Umowa między Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi z jednej strony, a Konfederacją Szwajcarską z drugiej strony, w sprawie swobodnego przepływu osób

W stosownych przypadkach należy przejąć derogacje i okresy przejściowe uzgodnione w kontekście aktu dotyczącego przystąpienia. Limity ilościowe dotyczące Szwajcarii należy obliczyć, uwzględniając istniejącą migrację z kraju przystępującego oraz liczbę jego mieszkańców.

Umowa w sprawie współpracy i unii celnej z San Marino

Umowa ta powinna zostać dostosowana, tak aby uwzględnić Chorwację wraz z jej przystąpieniem do UE. Nie ustalono żadnych konkretnych zagadnień, które wymagałyby zasadniczych negocjacji.

4. RATYFIKACJA I WEJŚCIE W ŻYCIE

Negocjacje należy zakończyć jak najszybciej, aby umożliwić wejście w życie aktów dostosowujących w dniu oraz pod warunkiem przystąpienia Chorwacji. Jeżeli akty dostosowujące nie mogą wejść w życie w dniu przystąpienia, należy przewidzieć tymczasowe stosowanie, z uwzględnieniem odpowiednich procedur w UE oraz w zainteresowanych państwach trzecich.

OCENA SKUTKÓW FINANSOWYCH

DATA:

1. POZYCJA W BUDŻECIE: ŚRODKI:
n.d.

2. TYTUŁ:

Dostosowanie następujących porozumień mieszanych w kontekście rozszerzenia UE o Chorwację:
Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym,
Umowy między Królestwem Norwegii a Unią Europejską w sprawie Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2009–2014,
Umowy między Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Konfederacją Szwajcarską, z drugiej strony, w sprawie swobodnego przepływu osób,
Umowy w sprawie współpracy i unii celnej z San Marino.

3. PODSTAWA PRAWNA:
Artykuły 207, 217 i 218 TFUE

4. CELE:

5. SKUTKI FINANSOWE Brak	OKRES 12 MIESIĘCY (mln EUR)	BIEŻĄCY ROK BUDŻETOWY [n] (mln EUR)	NASTĘPNY ROK BUDŻETOWY [n+1] (mln EUR)
5.0 WYDATKI - PONIESIONE Z BUDŻETU UE (REFUNDACJE/SKUP INTERWENCYJNY) - ORGANY KRAJOWE - INNE	Brak	Brak	Brak
5.1 DOCHODY - ZASOBY WŁASNE UE (OPŁATY WYRÓWNAWCZE/NALEŻNOŚCI CELNE) - KRAJOWE	Brak	Brak	Brak

	[n+2]	[n+3]	[n+4]	[n+5]
5.0.1 SZACOWANE WYDATKI				
5.1.1 SZACOWANE DOCHODY				

5.2 METODA OBLICZENIOWA:

6.0	CZY PROJEKT MOŻE BYĆ FINANSOWANY ZE ŚRODKÓW PRZEWIDZIANYCH W ODPOWIEDNIM ROZDZIALE BIEŻĄCEGO BUDŻETU?	TAK
6.1	CZY PROJEKT MOŻE BYĆ FINANSOWANY POPRZEZ PRZESUNIĘCIE POMIĘDZY ROZDZIAŁAMI BIEŻĄCEGO BUDŻETU?	NIE
6.2	CZY WYMAGANY BĘDZIE DODATKOWY BUDŻET?	NIE
6.3	CZY TRZEBA BĘDZIE PRZEWIDZIEĆ ŚRODKI W KOLEJNYCH BUDŻETACH?	NIE

UWAGI: